

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ *

Ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. **Ἑρρ. Σκάσσης** πρὸ τῆς παρουσιάσεως τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Bernard Weinmann ὑπὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Ἰωάν. Τρικκαλινοῦ εἶπε τὰ ἑξῆς :

Ἡ βαρέως πληγεῖσα ἐκ τῶν σεισμῶν νῆσος τῆς Κεφαλληνίας εὔρεν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ κ. Σωκράτους Ματθαίου ἓνα ἀγνὸν ἰδεολόγον, ὅστις ἀνέλαβε μὲ ἰδίαν πρωτοβουλίαν νὰ ἐργασθῇ διὰ τὴν ἐπούλωσιν τῶν πληγῶν τῆς. Ἐκίνητο-ποίησεν ἐπιστήμονας τῶν Πανεπιστημίων τοῦ Giessen καὶ τοῦ Graz διὰ τὴν μελέτην τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν τῆς νήσου καὶ τὴν συστηματικὴν καὶ ὀρθολογιστικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν τυπικῶν πλουτοπαραγωγικῶν τῆς πηγῶν. Κατ' ἀρχὰς ἐχρησιμοποιήθη ὁ ἀείμνηστος καθηγητὴς οἰκονομολόγος Δρ. Andreas καὶ ὁ ὑφηγητὴς τῆς Γεωργικῆς οἰκονομίας Warpenhans. Κατηρτίσθη ἔδαφολογικὸς χάρτης τῆς νήσου μετ' ἐπιστημονικοῦ συγγραμματος ἐν Γερμανίᾳ ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ ἀειμνήστου καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Giessen Kuroi καὶ τοῦ ἐπιμελητοῦ Δρ. Weinmann.

Νυμφευθεὶς Κυκλαδίτισσαν ἐκ Σερίφου ὁ κ. Ματθαίου ἐχρησιμοποιήθη παρὰ τοῦ Κοινωφελοῦς Ὁργανισμοῦ Κυκλάδων Νήσων (Κ.Ο.Κ.Ν.), οὔτινος τυγχάνω Πρόεδρος, καὶ ἔφερεν ἡμᾶς εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν καθηγητῶν, τοῦ ἀειμνήστου Kuroi, ὡς καὶ τοῦ ἐπιμελητοῦ αὐτοῦ Weinmann, οἵτινες ἐντελῶς δωρεὰν ἀπεδέχθησαν δαπάναις τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Giessen νὰ ἐξετάσουν ἔδαφολογικῶς μίαν ἐκ τῶν Κυκλάδων νήσων καὶ ὡς τοιαύτην ἐπέλεξαν τὴν νῆσον Ἀμοργόν, ἐμφανίζουσαν περιστατικὰ παραπλήσια πρὸς τὰ τῆς Κεφαλληνίας.

Κατὰ τὸν Ἀπρίλιον 1963 ἀφίχθησαν εἰς Ἀθήνας ὁ καθηγητὴς Kuroi μετὰ τοῦ ἐπιμελητοῦ του, ὕστερα ἀπὸ μακρὰς προσυνηνοήσεις, καὶ συνοδευόμενοι ὑπὸ τῶν κ. κ. Σ. Ματθαίου καὶ Ε. Ἀνερούση, γενικοῦ γραμματέως τότε τοῦ Κ.Ο.Κ.Ν., με ἐπεσκέφθησαν ὡς Πρόεδρον τοῦ Κ.Ο.Κ.Ν., καὶ συνεζήτησαν διὰ τὴν ἀνάληψιν πρωτοβουλίας ἔδαφολογικῆς ἐξετάσεως τῆς νήσου Ἀμοργοῦ.

* Συνεδρία τῆς 4ης Δεκεμβρίου 1969.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησίν των εἰς Πανεπιστήμιον Giessen, μᾶς ἐγνώρισεν ὁ καθηγητῆς Κυρον ὅτι θέτει εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Κ.Ο.Κ.Ν. τὸν ἐπιμελητὴν του κ. Weinmann. Οὕτω, τῇ εὐγενεῖ συμπράξει τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Giessen, τοῦ Ἑλληνογερομανικοῦ Σωματείου Hellenika καὶ τοῦ ἐν Γερμανίᾳ διαμένοντος δημοσιογράφου κ. Ἰωάν. Γαϊτανίδου ἔφθασε μετὰ συνεργείου ἐπιστημόνων ὁ κ. Weinmann πρὸς τὸν σκοπὸν ἐδαφολογικῶν ἐρευνῶν εἰς τὴν νῆσον Ἀμοργόν.

Ὁ Κ.Ο.Κ.Ν. ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσίν του καὶ διὰ συστατικῆς ἐπιστολῆς μου πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Κοινότητος Καταπόλων Ἀμοργοῦ καὶ τὰς ἄλλας ἀρχὰς ἐβοηθήθη οὗτος εἰς τὸ ἔργον του.

Ἡ ἐπιστολὴ ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Κύριε Πρόεδρε,

Ὁ ἐπισκεπτόμενος τὴν νῆσόν σας Διδάκτωρ κ. Bernard Weinmann εἶναι ἐπιφορτισμένος ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Γερμανικῆς πόλεως Giessen νὰ προβῇ εἰς ἐπιστημονικὴν ἔρευναν τοῦ ἐδάφους τῆς Ἀμοργοῦ πρὸς σκοπὸν ἀξιοποιήσεως τοῦ ὑπεδάφους πρὸς εὐημερίαν τοῦ τόπου.

Ἐπειδὴ ὁ εἰρημένος ἐπιστῆμων τυγχάνει τῆς ὑποστηρίξεως τοῦ ἡμετέρου Κοινοφελοῦς Ὁργανισμοῦ Κυκλάδων Νήσων (Κ.Ο.Κ.Ν.), ὁ ὁποῖος ἀπὸ πέρυσιν ἔχει ἔλθει εἰς ἐπαφὴν μετ' αὐτοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τύχη τῆς ἀμερίστου ὑφ' ὑμῶν προσοχῆς καὶ νὰ ἐπιδείξετε εἰς τὸν κ. Καθηγητὴν ἀγάπην καὶ συμπαραστάσιν βοηθοῦντες αὐτὸν καθ' οἷονδήποτε τρόπον ὑμεῖς γνωρίζετε προσφορώτερον. Πρωτίστως νὰ τοῦ ἐξασφαλίσετε δωρεὰν διαμονὴν καὶ μεταφορὰν. Περὶ αὐτοῦ θὰ ἔλθωμεν ἡμεῖς εἰς ἀμέσον συνεννόησιν μαζὶ Σας. Ἐπὶ πλέον παρακαλοῦμεν ἂν τυχὸν συμβῇ ἀνάγκη, λόγῳ ἀπροόπτου σοβαροῦς ἀσθενείας, νὰ μᾶς τηλεφωνήσετε εἰς τὸν ἀριθμὸν 99.574 καὶ ἐν ἀνάγκῃ εἰς τὸν ἀρ. 237.986 Ἀντ. Σκάσσην, δικηγόρον Ο.Β.Α. διὰ νὰ φροντίσωμεν μέσον ἀμέσου μεταφορᾶς του.

Εὐχαριστῶν ὑμᾶς διατελῶ μετὰ τιμῆς
ΕΡΡΙΚΟΣ ΣΚΑΣΣΗΣ

Παρασκέθησαν εἰς αὐτοὺς ὅλα καὶ ἡ γνωστὴ Κυκλαδικὴ φιλοξενία καὶ πᾶσα φροντίς διὰ τὴν μεταφορὰν καὶ τὴν διαμονὴν των. Διετεθῆ δωρεὰν ἡ οἰκία τοῦ μέλους μας κ. Δεσποίνης Πολυχρόνη, καὶ ὁ Γερμανομαθὴς υἱὸς τῆς ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσίν των.

Ἠοργάσθησαν μετὰ ζήλου καὶ ἐπιστημονικῆς εὐσυνειδησίας ἐπὶ μακρόν. Τὸ συλλεγὲν ὑλικόν, παραδοθὲν εἰς τὸν Κ.Ο.Κ.Ν., ἐξ Ἀμοργοῦ μετεφέρθη εἰς Ἀθή-

νας και ἐκεῖθεν ἐστάλη φροντίδι ἡμῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Giessen πρὸς πληρεστέραν μελέτην.

Ἡ ὀλοκληρωμένη ἐργασία τοῦ κ. Weinmann ἐξεδόθη εἰς θαυμασίαν ἔκδοσιν εἰς ἓνα τῶν πλέον σοβαρῶν ἐκδοτικῶν οἴκων «Otto Harrassowitz», Wiesbaden, μὲ πρόλογον τοῦ κ. Weinmann καὶ τίτλον: «Τὰ ἐδάφη τῆς νήσου τῶν Κυκλάδων Ἀμοργοῦ καὶ ἡ γεωργικὴ των ἐκμετάλλευσις».

Εἰς τὸν πρόλογόν του ἀναφέρει τὰ ἑξῆς:

«Ἡ ἰδέα τῆς παρούσης ἐργασίας πηγάζει ἀπὸ τὸν ἰδιαίτερα ἀξιότιμον καὶ σεβαστόν μου διδάσκαλον, τὸν μὴ ἐπιζῶντα καθηγητὴν Δρ. Ing. Hans Kurov, Giessen. Πρόθεσίς μου ἦτο, ὅπως αἱ ὑπ' ἐμοῦ πρότερον ἐπὶ τῆς νήσου Κεφαλληνίας ἐπεξεργασθεῖσαι μέθοδοι ἐδαφολογικῆς ἀπεικονίσεως τοῦ ἰσχυρῶς ἐρημωμένου πεδίου τῆς Μεσογείου ἐλεγχθοῦν καὶ εἰ δυνατὸν βελτιωθοῦν ὡς πρὸς τὴν γενικὴν των χρησιμότητα ἐπὶ μιᾷ ἀκραίας περιπτώσεως, δηλ. τῆς ὄρεινῆς καὶ ἰδιαιτέρως ἡμερήμου νήσου Ἀμοργοῦ.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ καθηγητοῦ Kurov, ὁ καθηγητὴς Dr. L. Zung, Διευθυντὴς τῆς ἐδαφολογικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ἰνστιτούτου τροπικῶν τοῦ Πανεπιστημίου Zystus Liebig τοῦ Giessen, προώθησε κατὰ τρόπον ἄξιον εὐχαριστιῶν τὰς σχετικὰς προετοιμασίας καὶ οὕτω κατέστη δυνατόν, ὅπως ἡ ἐργασία τῶν ἐδαφικῶν ἐρευνῶν ἀρχίσῃ τὸν Ἀπρίλιον 1964. Αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ Δρ. Ἰωάν. Γαϊτανίδη διὰ τὴν προετοιμασίαν των ἐπὶ τῆς νήσου καὶ τὴν διαφώτισιν τοῦ πληθυσμοῦ της εἶναι ἄξια ἐξάρσεως. Ἡ διεξαγωγὴ τῶν ἐδαφολογικῶν ἐργασιῶν ἐπὶ τῆς νήσου Ἀμοργοῦ εὔρε τὴν ἐνεργὸν ὑποστήριξιν τοῦ Κοινωφελοῦς Ὄργανισμοῦ Κυκλάδων Νήσων (Κ.Ο.Κ.Ν.) ὑπὸ τὸν λίαν ἀξιότιμον Πρόεδρον αὐτοῦ, καθηγητὴν κ. Ε. Α. Σκάσσην, τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τοῦ τότε Γεν. Γραμματέως καὶ βουλευτοῦ κ. Εὐαγ. Α. Ἀνερούση καὶ τῆς δίδος Κοσκόρου. Ὁ Δρ. Κ. Ζάχος, Διευθυντὴς τοῦ Κρατικοῦ Ἰνστιτούτου Γεωλογίας καὶ Ἐρευνῆς Ὑπεδάφους, παρέσχε τὴν ἀναγκαίαν ἐπίσημον ὑποστήριξιν. Ἰδιαιτέραν μνεῖαν ἀπαιτεῖ ἡ ὑποστήριξις τῆς κ. Δ. Πολυχρόνη (Χώρα Ἀμοργοῦ) καὶ τοῦ κ. Σ. Ματθαίου (Ἀθῆναι).

Φωτεινὰ παραδείγματα γνησίας καὶ ἐμπράκτου ἀγάπης πρὸς τὴν πατρίδα, διὰ τῆς ἀφιλοκερδοῦς καὶ ἀπεριορίστου βοηθείας των καὶ τῆς ἀπαραμίλλου φιλοξενίας των».

Αὐτῆς τῆς ἐπιστημονικῆς ἐργασίας τὴν παρουσίαισιν θὰ κάνῃ ὁ συνάδελφος κ. Τρικκαλινός, τὸν ὁποῖον καὶ ἐγὼ ἰδιαιτέρως εὐχαριστῶ.

Χρειαζεται νὰ ἐπιβραβευθῇ αὕτη καὶ ἰδιαιτέρως τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Giessen καὶ ὅσοι ὑπεβοήθησαν εἰς αὐτήν.

Ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. **Ἰωάν. Τρικκαλινὸς** παρουσιάζων τὰ βιβλία τῶν κ. κ. Bernard Weinmann ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὰ ἑδάφη τῆς νήσου τῶν Κυκλάδων Ἀμοργοῦ καὶ ἡ γεωργικὴ ἀξιοποίησις ταύτης» καὶ Ἡλία Π. Τσουκαλᾶ ὑπὸ τὸν τίτλον «Θεωρητικὴ καὶ Πρακτικὴ Ναυτικὴ» εἶπε τὰ ἑξῆς :

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν τὸ βιβλίον τοῦ Γερμανοῦ ἑδαφολόγου Bernard Weinmann, τὸ ὁποῖον φέρει τὸν τίτλον «Τὰ ἑδάφη τῆς νήσου τῶν Κυκλάδων Ἀμοργοῦ καὶ ἡ γεωργικὴ ἀξιοποίησις ταύτης».

Ἡ νῆσος Ἀμοργὸς ἔχει ἐπιφάνειαν 117 τετρ. χιλ. καὶ μῆκος ἀπὸ τὰ ΝΔ πρὸς ΒΑ 32 χιλιομέτρων. Ἡ Ἀμοργὸς εἶναι μία συνεχῆς ὄροσειρά, εἰς τὴν ὁποίαν διακρίνονται αἱ κορυφαὶ Κόρακας 577 μ. εἰς τὸ δυτικόν, ὁ Προφήτης Ἡλίας 663 μ. εἰς τὸ μέσον καὶ τὸ Κρικέλον ὄρος 781 μ. εἰς τὸ ἀνατολικόν τμήμα.

Εἰς τὸ βορειοδυτικόν τμήμα τῆς Ἀμοργοῦ ὑπάρχουν διάφοροι ἐγκολπώσεις, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ μεγαλύτεροι κόλποι εἶναι τῆς Καταπόλας σχεδὸν εἰς τὸ μέσον καὶ τοῦ Αἰγιαλοῦ εἰς τὸ βορειοανατολικόν ἄκρον τῆς νήσου.

Τὸ ἔδαφος τῆς νήσου ἀποτελεῖται κυρίως ἀπὸ ἀσβεστολίθους. Εἰς δευτέραν σειρὰν ἔρχονται τὰ κροκαλοπαγῆ, οἱ γραουβάκαι, οἱ ψαμμῖται καὶ οἱ σχιστόλιθοι.

Ἡ μορφολογικὴ δομὴ τῆς νήσου, τὸ ἔδαφος καὶ τὸ ἐπικρατοῦν κλίμα δὲν εὐνοοῦν ἐνταῦθα τὸν σχηματισμὸν ὑπογείων ὑδροφόρων στρωμάτων. Σπανίως παρουσιάζονται πηγαί. Ἔνεκα τούτου οἱ κάτοικοι χρησιμοποιοῦν φρεάτια ὕδατα μικρᾶς παροχῆς καὶ τὰ τῶν βροχῶν, τὰ ὁποῖα συλλέγονται ἀπὸ τὰ δώματα τῶν οἰκιῶν. Τὸ κλίμα τῆς Ἀμοργοῦ χαρακτηρίζεται διὰ περιορισμένας βροχοπτώσεις καὶ τὴν μακρὰν περίοδον ξηρασίας κατὰ τὸ θέρος.

Εἰς τὴν Ἀμοργὸν ὑπάρχουν πέντε τάξεις ἑδαφῶν, τὰ ὁποῖα ὁ συγγραφεὺς διακρίνει εἰς διαφόρους τύπους.

Ἐπειδὴ πρόκειται περὶ ἑδαφολογικῆς μελέτης, εἰς τὸ βιβλίον του ἐπεκτείνεται καὶ δίδει ἀπὸ τῆς σελίδος 42 μέχρι 108 διαφόρους τομὰς ἑδαφῶν καὶ πίνακας.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων, παρέχει ὁ συγγραφεὺς Weinmann τὴν ἀκόλουθον εἰκόνα ὡς συμπέρασμα :

1. 18 τομὰς ἑδαφῶν καὶ τὰς σχετικὰς ἀναλύσεις αὐτῶν.

2. Παρουσιάζει τὴν ἰκανότητα τῶν ἑδαφῶν τῆς Ἀμοργοῦ εἰς τὴν προσρόφῃσιν θρεπτικῶν οὐσιῶν.

3. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς νήσου, προτείνει ὁ Weinmann τὴν καλλιέργειαν κτηνοτροφικῶν φυτῶν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς κτηνοτροφίας καὶ κυρίως τῆς ἀγελαδοτροφίας.

4. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δύναται νὰ βελτιωθῇ τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τῶν κατοίκων τῆς Ἀμοργοῦ καὶ ν' ἀυξηθῇ ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς.

Ἐπίσης παρουσιάζω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν τὸ βιβλίον τοῦ Πλοιάρχου τοῦ Βασιτικοῦ Ναυτικοῦ κ. Ἡλία Τσουκαλᾶ, τὸ ὁποῖον φέρει τὸν τίτλον «Θεωρητικὴ καὶ Πρακτικὴ Ναυτικὴ».

Ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἀνωτέρω βιβλίου κ. Τσουκαλᾶς χωρίζει αὐτὸ εἰς δύο τμήματα. Πρῶτον εἰς τὸ πρακτικὸν καὶ δεύτερον εἰς τὸ θεωρητικόν.

Εἰς τὸ πρῶτον τμήμα ἢ «Ναυτικὴ» ἐπὶ τῇ βάσει γνώσεων, μεθόδων καὶ ὁδηγῶν, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ληφθῆ ἔκ τῆς ναυτικῆς πείρας, παρέχει εἰς τὸν πλοίαρχον τὰ ἀπαραίτητα ἐφόδια, ἵνα οὗτος ἀσφαλῶς καὶ ἐπιτυχῶς κατευθύνῃ τὸ πλοῖόν του.

Εἰς τὸ δεύτερον τμήμα τῆς «Ναυτικῆς» ἀναφέρει πλῆθος θεωρητικῶν παρατηρήσεων καὶ ὑπολογισμῶν, οἱ ὁποῖοι συμβάλλουν μεγάλως εἰς τὴν πλήρη ἐπιστημονικὴν κατάρτισιν τῶν πλοιάρχων.

Ὁ συνδυασμὸς τῶν πρακτικῶν γνώσεων καὶ ἡ θεωρητικὴ ἀνάλυσις τῶν διαφορῶν θεμάτων, τὰ ὁποῖα ἐξετάζει τὸ βιβλίον «Ναυτικὴ», δίδει εἰς τὸ περιγραφόμενον βιβλίον ἰδιαιτέραν ἀξίαν καὶ εἶναι πολύτιμον ἐφόδιον εἰς πάντα ναυτιλλόμενον. Καὶ διὰ τοὺς σπουδαστὰς τῶν Ναυτικῶν Σχολῶν εἶναι ἐπίσης λίαν χρήσιμον.

Τὸ βιβλίον ἢ «Ναυτικὴ» ἀποτελεῖται ἀπὸ 237 σελίδας καὶ διαιρεῖται εἰς διάφορα κεφάλαια, ἕκαστον τῶν ὁποίων μὲ ἀπλοὺς μαθηματικοὺς τύπους ἐξετάζει καὶ ἀναλύει μεθοδικῶς τὰ ἀντίστοιχα ναυτικὰ θέματα.

Ἡ παράθεσις διαφορῶν εἰκόνων ὀργάνων, πινάκων καὶ χαρτῶν διευκολύνουν τὸν ἀναγνώστην τοῦ βιβλίου ἢ «Ναυτικὴ» εἰς τὴν εὐκόλον κατανόησιν τοῦ ἐξεταζομένου ἐκάστοτε θέματος.